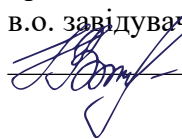

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ПЕДАГОГІЧНИЙ
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ ДОШКІЛЬНОЇ ТА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри педагогіки та
психології дошкільної та початкової
освіти
протокол № 1 від 29 серпня 2022 р.
в.о. завідувача кафедри
 (Наталія ВОРОПАЙ)

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ/ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
ПРАКТИКУМ З ДОШКІЛЬНОГО РЕПЕРТУАРУ**

Освітня програма «Дошкільна освіта» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Спеціальність 012 Дошкільна освіта
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Івано-Франківськ, 2022

Назва освітньої компоненти	Практикум з дошкільного репертуару
Викладач (і)	Гриценко Ірина Валентинівна, кандидат педагогічних наук, доцент
Посилання на сайт	http://webhp.ksu.ks.ua/
Контактний тел..	(0552) 326766
Е-mail викладача:	grytsenko62@gmail.com
Графік консультацій	Тиждень Б, понеділок

1. **Анотація до курсу.** У процесі підготовки майбутнього вихователя ЗДО виділяється цикл дисциплін, що мають на меті розширення його професійних компетентностей: надання майбутньому випускнику ЗВО можливості реалізації як вихователя, так і музичного керівника ЗДО. Змістовним аспектом курсу є вивчення теоретичних і практичних засад музичного виховання в закладах дошкільної освіти, що орієнтують на сприймання творів мистецтва, розвиток творчого мислення, забезпечує дослідницькі пошуки у сфері вузівської та дошкільної музичної педагогіки. Даний предмет являє собою особливе підґрунтя, на якому будується подальше вивчення усіх спеціальних музичних дисциплін протягом навчального періоду здобувачами освіти. Якість опанування даного курсу безпосередньо впливає на подальший розвиток у професійній підготовці майбутніх вихователів-музичних керівників, їх компетентності у галузі музичного мистецтва. Досконалий багаж знань, умінь та практичних навичок, що визначають професіоналізм музичного керівника, сприяють високопрофесійному проведенню музичних занять та організації свят та розваг у закладі дошкільної освіти.

Мета та цілі курсу: створення теоретико-практичної бази для засвоєння дисциплін музично-теоретичного циклу; формування вільної слухової орієнтації в музичному матеріалі, уміння слухати та сприймати музику в усіх її компонентах; формування у студентів навичок проектування власної роботи з дітьми на основі ґрунтовної теоретичної підготовки; розвиток конкурентоспроможного фахівця, здатного до постійного самовдосконалення, виховання любові до професії вихователя-музичного керівника. формування у майбутніх вихователів цілісної системи естетичних знань щодо поняття форм організації музичної діяльності, види якої складають основний зміст організації та проведення музичних занять в сучасних умовах (ознайомлення з творами національного фольклору та класики, слухання музики, спів, музично-ритмічні рухи та дидактичні ігри, гра на музичних інструментах, театр і гра, пальчикова гімнастика, фізичні вправи з музичним супроводом, тощо); розвивати уміння мислити креативно, бути здатними до художнього самовираження, рефлексії та духовного самовдосконалення; виховувати особистісно-ціннісне ставлення як до національного мистецтва так і до мистецтва народів Світу. Готувати до реальної участі в конкретній спільній виконавчій педагогічній діяльності вихователя і музичного керівника.

Цілі освітньої компоненти:

- сформувати уявлення про складові елементи музичної системи; навчити орієнтуватися в закономірностях, принципах побудови музичної форми; опанувати знаннями про музичний звук, фразу та мелодію; оволодіти елементарними навичками аналізу музичних творів дитячого репертуару; розвинути практичні вміння, що забезпечують творчість та ініціативу в різних музичних видах діяльності;

- цілеспрямоване і систематизоване формування у студентів уявлень про види та жанри як вітчизняної, так і зарубіжної музики, навичок музично-естетичного сприймання та оцінної діяльності;
- створення умов ґрунтового засвоєння теоретичних знань та здобуття практичних умінь;
- оволодіння навичками акомпанування солісту, хору, власному співу;
- розвиток вміння читати ноти з листа;
- збагачення емоційно-почуттєвої сфери;
- виховання в студентів соціальної активності, намагання керуватися в практичній діяльності принципами загальнолюдської моралі, сумлінного ставлення до професії, прагнення до творчості;
- оволодіння технологією підбору по слуху мелодії та акомпанементу до неї;
- вивчення творів дошкільної музичної програми всіх вікових груп дітей у закладах дошкільної освіти.
- виховувати у студентів працьовитість, відповідальність до виконання завдань курсу, дисциплінованість, самостійність.

2. Компетентності та програмні результати навчання.

Після успішного вивчення дисципліни здобувач формуватиме наступні програмні компетентності та результати навчання:

Інтегральна компетентність - здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку, що передбачає застосовування загальних психолого-педагогічних теорій і фахових методик дошкільної освіти, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (КЗ):

КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.

КЗ-7. Здатність навчатися і оволодівати сучасними знаннями, зокрема, інноваційними методичними підходами, сучасними системами, методиками, технологіями навчання, розвитку й виховання дітей раннього і дошкільного віку.

КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні (фахові) компетентності спеціальності (КС):

КС-11. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку елементарних уявлень про різні види мистецтва і засоби художньої виразності (слово, звуки, фарби тощо) та досвіду самостійної творчої діяльності.

КС-13. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.

Програмні результати навчання:

ПР-15. Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності.

3. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Кількість годин	34	38	108

4. Ознаки курсу

Рік викладання	Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/ вибірковий
2021-2022	III	Дошкільна освіта	2	вибірковий

5. Технічне й програмне забезпечення/обладнання

Матеріали, викладені на KSU online для організації змішаного навчання.

Технічне забезпечення: <http://ksuonline.kspu.edu/course/view.php?id=1402>

Вивчення курсу потребує використання загально вживаних програм і операційних систем, доступу до мережі Інтернет. У разі он-лайн навчання, лекції, практичні та індивідуальні заняття проводяться за розкладом в ZOOM. Вам потрібно мати завантажену у своєму гаджеті програму Perfekt Piano, електрону клавіатуру. Система нарахування балів публічно висвітлюється в журналі оцінок.

Пам'ятайте, індивідуальна робота на інструменті повинна бути регулярною, з грою вправ, повторенням вивчених творів і постійним оновленням музичного репертуару. Кожне індивідуальне заняття з музичного інструменту оцінюється як практична и самостійна робота.

6. Політика курсу

Політика курсу відповідає принципам академічної доброчесності, визначеним у розділі 1.3.2.6. порядку оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті.

Присутність студентів на практичних заняттях, контрольній роботі та екзамені є обов'язковою. У процесі написання письмових робіт неприпустимими є плагіат та списування. Якщо студент пропустив практичне заняття, необхідно виконати всі практичні завдання, передбачені даним заняттям та отримати відповідну оцінку. Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове. Лекції, тестові завдання, завдання для самостійної роботи, а також додаткові ресурси для засвоєння змісту курсу є доступними на сайті дистанційного навчання.

Високо цінується академічна доброчесність.

7. Схема курсу

Тиждень, дата, години	Тема, план, кількість годин (аудиторної та самостійної)	Форма навчального заняття	Список рекомендованих джерел (за нумерацією розділу 11)	Завдання	Макс. кільк. балів
Модуль 1. Теоретичні основи практикуму зі шкільного репертуару					
Тиждень _ дата, академічних годин – 8 (лекц.- 4 год., практ.- 4 год)	Тема1: Предмет практикуму з дошкільного репертуару . План 1. Теоретичні та методологічні завдання курсу «Практикум з дошкільного репертуару». 2.Інструктивно-методичні рекомендації «Про організацію освітньої роботи в дошкільних навчальних закладах у 2018/2019 навчальному році». 3. Професійні компетентності сучасного педагога-музиканта дошкільного навчального закладу	лк- 2 год., практ. – 2 год,		Виконати: 1.Конспект лекції за матеріалами рекомендованої літератури. 2. Виконати вправи 1-10, Розділ I (Рек. літ. №8).	5
Тиждень _ дата, академічних годин – 8 (лекц.- 4 год., практ.- 4 год)	Тема 2: Роль гармонічного та мелодичного слуху в опануванні дитячого пісенного репертуару План 1. Шляхи підвищення ефективності розвитку гармонічного та мелодичного слуху виконавця у процесі опанування дитячого пісенного репертуару. 2. Загальна музикальність як особистісна характеристика дитини. Поняття музичних задатків,	лекц. - 4 год., практ .- 4 год		1. Конспект лекції за матеріалами рекомендованої літератури. 2. Виконати вправи 1-5, Розділ II (Рек. літ. №8)	10

	музикальності та музичних здібностей. Дослідження Б.Теплова «Психологія музичних здібностей».				
	3. Соціокультурний, педагогічний і психологічний аспекти проблеми розвитку музичних здібностей у дошкільному дитинстві.				
Модуль 2. Художньо-педагогічний аналіз дошкільного репертуару					
Тиждень _ дата, академічних годин – 10 (лекц. - 6 год., практ.- 4 год)	Тема 3: Музично-теоретичний аналіз дошкільного репертуару. План 1. Загальний аналіз хорової партитури. 2. Музично-теоретичний аналіз музичного твору. 3. Аналіз дошкільного репертуару першої молодшої групи (третій рік життя).	лекц. -4 год., практ .- 4 год		1. Конспект лекції за матеріалами рекомендованої літератури. 2. Виконати вправи 6-11, Розділ II (Рек. літ. №8)	10
Тиждень _ дата, академічних годин – 8 (лекц.- 4 год., практ.- 4 год)	Тема 4 : Вокально-хоровий аналіз дошкільного репертуару План 1. Робота над звукоутворенням і прийомами звуковедення. 2. Диригентські схеми. 3. Аналіз дошкільного репертуару другої молодшої групи (четвертий рік життя).	лекц. - 8 год., практ .- 8 год		1. Конспект лекції за матеріалами рекомендованої літератури. 2. Виконати вправи 1-13, Розділ III (Рек. літ. №8)	20
Модуль 3. Робота над виконанням дошкільного репертуару під власний акомпанемент					
Тиждень _ Дата - відповідно до індивідуально го розкладу занять, що	Тема 5: Художнє виконання акомпанементу дошкільного пісенного репертуару План 1. Музичний репертуар для дітей середньої групи (5 рік життя).	лк-4 год, практ – 4 год		1.Ознайомитись з клавіатурою, методикою звуковидобуванням 2.Знати устрій клавіатури, назви октав, назви клавіш (різні варіанти). 3.Грати діатонічний звукоряд окремо кожною рукою.	10

розміщений на інформаційно му стенді академічних годин – 2	2. Прийоми підбору акомпанементу дошкільного пісенного репертуару				
Тиждень _ Дата - відповідно до індивідуально го розкладу занять, що розміщений на інформаційно му стенді академічних годин – 2	Тема 6: Прийоми поєднання мелодії із супроводом пісні . План 1. Огляд музичного репертуару для дітей старшої групи (6 рік життя). 2. Музично-ритмічна діяльність (музичний репертуар).	практ – 4 год		1. Гама, що розходиться. 2. Арпеджіо в гамі До мажор. 3. Розбрати форму, фактуру та аплікатуру творів з репертуару ЗДО.	10
Тиждень _ Дата - відповідно до індивідуально го розкладу занять, що розміщений на інформаційно му стенді академічних годин – 4	Тема 7. Особливості добору акомпанементу до пісні . План 1. Музичні ігри. 2. Слухання музики (музичний репертуар за програмою 3-4 рік життя). 3. Добір акомпанементу до пісень.	Лк-4год.. практ – 4 год		1. Написати анотацію до твору з репертуару ЗДО. 2. Розбір класичного твору з індивідуальної програми. 3. Вивчення твору з дошкільного репертуару. 4. Підбор акомпанементу.	10

Тиждень _ Дата - відповідно до індивідуально го розкладу занять, що розміщений на інформаційно му стенді академічних годин – 4	Тема 8: Оволодіння вокальними прийомами при розучуванні мелодії пісні . План 1. Діагностика особистісного розвитку дітей дошкільного віку. 2 Вокальні прийоми при розучуванні мелодії пісні. 3. Слухання музики (музичний репертуар за програмою 5 рік життя)	лк-2 год.. практ – 2 год		1. Написати анотацію до твору з репертуару ЗДО. 2. Розбір класичного твору з індивідуальної програми. 3. Вивчення твору з дошкільного репертуару. 4. Підбор акомпанементу.	5
Тиждень _ Дата - відповідно до індивідуально го розкладу занять, що розміщений на інформаційно му стенді академічних годин – 4	Теми 9-10: Основи імпровізації. Підбір на слух дитячих пісень з акомпанементом. Читання з листа нескладного музичного репертуару. План 1.Підбор по слуху. 2.Умови організації координованої свободи апарату музиканта-виконавця. 3.Робота з творами дошкільного репертуару	лк-4 год., практ – 6 год.,		1. Написати анотацію до твору з репертуару ЗДО. 2. Розбір класичного твору з індивідуальної програми. 3. Вивчення твору з дошкільного репертуару. 4. Підбор акомпанементу.	15

Критерії оцінювання та бали:

Виконання музичних творів за вимогами передбачає:

- 1) достатній рівень технічної досконалості, яка демонструється під час виконання твору;
- 2) стилістичну відповідність музично-виразних засобів твору (темпоритм, агогіка, звукоутворення, педалізація) їх виконавському втіленню;
- 3) вміння охопити форму цілком;
- 4) артистизм, що демонструється під час виконання (відповідність сценічного костюму сценічному виконавському образу, вміння триматись на сцені та виразно висловлюватись).

Бали:

А (високий рівень – 5 балів): - переконливість виконавської інтерпретації музичних творів; - впевнене й емоційне виконання програми; - артистизм; - точна передача стильових особливостей кожного твору; - досить високий технічний рівень виконання; - емоційність та виразність виконання; - різноманітність та відповідність звукодобування; - володіння засобами музичної виразності; - точність метро-ритму, фразування, темпова відповідність. Студент виявляє самостійний творчий підхід до трактування та виконання творів програми. Одна-дві несуттєві помилки при правильному виконанні вимог до оцінювання знань, умінь і навичок студента на оцінку «5» (відмінно) не повинні мати вирішального значення для зниження оцінки.

В (достатній рівень 4 бали): - випадкова невідповідність нотному тексту; - внутрішня емоційність без явних зовнішніх проявів; - епізодична виразність виконання; - наявність незначних технічних недоліків; - володіння засобами музичної виразності на достатньому рівні, припускаючи при цьому невеликі помилки, які не мають суттєвого впливу на технічний та художній рівень і характер виконання екзаменаційної програми.

С (достатній рівень 3 бали): - наявність деяких недоліків у музично-інструментальному виконанні; - часткова відсутність переконливих інтерпретацій; - наявність декількох прийомів звуковидобування та в цілому стильова відповідність; - незначні помилки і логічні відхилення у метро-ритмі, фразуванні, темповій відповідності, припускаючи при цьому невеликі помилки, які не мають суттєвого впливу на технічний та художній рівень і характер виконання інструментальної програми.

Д (задовільний рівень 2 бали): - наявність стилістичних помилок; - одноманітність виконавської інтерпретації; - недостатньо емоційне виконання; - невідповідність темпу, метро-ритму; - наявність значних технічних помилок при повному виконанні нотного тексту. Студент відтворює значну частину практичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень програми, показує при цьому недостатні знання, уміння і навички творчо аналізувати, зіставляти, систематизувати навчальний матеріал програми, має недостатній технічний розвиток, слабкі музичні здібності, недоліки в уміннях і навичках у практичній діяльності в дитячих дошкільних закладах.

Е (задовільний рівень 1 бал): - наявність текстових та стилістичних помилок; - недостатня координація рухів та слабкий слуховий контроль; - володіння засобами музичної виразності (штрихами, прийомами звуковидобування, динамічними, агогічними відтінками, фразуванням) на задовільному рівні; - невідповідність темпу, метро-ритму; - наявність значних технічних помилок при неповному виконанні нотного тексту. Студент відтворює значну частину практичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень програми, показує при цьому недостатні знання, уміння і навички творчо аналізувати, зіставляти, систематизувати навчальний матеріал програми, має недостатній технічний розвиток, слабкі музичні здібності, недоліки в уміннях і навичках у практичній діяльності в дитячих дошкільних закладах.

ФХ (0 балів): - поверхневе знання тексту; - відсутність емоцій; - неспроможність технічним задачам (при наявності фізичних можливостей); - байдужість до музичного твору, відсутність умінь та навичок технічної гри або звуковидобування. Студент розкриває зміст та характер музичних творів художнього та дитячого репертуару, стильові особливості їх виконання з великим об'ємом недоліків у музичному тексті, виконавських штрихах, прийомах звуковидобування, динамічних, агогічних відтінків, метро-ритмі, фразуванні, аплікатурі, темпах, роботі виконавського апарату тощо. Володіння програмовим матеріалом здійснюється на репродуктивному рівні засвоєння; виконання творів уривчастими фрагментами. Виявляє здатність виконати музичну думку (мотив, фразу, речення) на елементарному технічному та художньому рівні. Відсутність навичок творчого аналізування, порівняння, систематизації, самостійного підходу до трактування творів програми.

F (0 балів): - неможливість довести виконання програми до кінця. Студент не володіє навчальним матеріалом, відмовляється від виконання музичних творів. Практичні уміння та навички не сформовані, практичні завдання не виконує або виконує неправильно.

Підсумковий виступ- макс. 5 балів

10. Список рекомендованих джерел (наскрізна нумерація)

1. Ветлугина Н.А., Кенеман А.В. Теория и методика музыкального воспитания в детском саду: Уч. пособие для студ. пед. инст-ов. - М.: Просвещение, 1983.
2. Ветлугина НА. Музыкальный букварь. - М.: Просвещение, 1973.
3. Ветлугіна Н.О. Музичний розвиток дитини. - К.: Музична Україна, 1978.
4. Дубровская Е.А. Музыка в интеллектуальном развитии детей дошкольного возраста //Интеллектуальное развитие и воспитание дошкольников: Уч. пос. для студ.высш. пед. уч. завед. /Л.Г.Нисканен, О.А.Шаграева, Е.В.Родина и др. /Под ред. Л.Г.Нисканен. - М.: Академия, 2002.- С. 187-198.
5. Зініч Р., Кукловська В., Рудченко І., Шоломович С. Методика музичного виховання в дитячому садку. - К.: Музична Україна, 1985.
6. Коментар до Базового компонента дошкільної освіти в Україні /Наук. ред. О.Л.Кононко. - К.: Ред. ж-лу «Дошкільне виховання», 2003.
7. Кононова Н.Г. Обучение дошкольников игре на детских музыкальных инструментах. - М.: Просвещение, 1990
8. Методичні рекомендації до програми розвитку та виховання дитини раннього віку «Зернятко» /Під ред. О.Л.Кононко. - К.: Кобза, 2004.
9. Музичне джерельце: Навч. видання /Автор-укл. Л.Л.Левченко. - В.1. - К.: ІЗМН, 1996. - В.2. - К.: ІЗМН, 1997.
10. Науменко Т.И. Музыкальное воспитание детей раннего возраста в дошкольных учреждениях: Метод.пос. - К.: ЗОИУУ, 1993.
11. Поніманська Т.І. Дошкільна педагогіка: Навч. посібник. - К.: Академвидав, 2004.- Розділ 3.6.
12. Поніманська Т.І., Дичківська І.М. Дошкільна педагогіка. Практикум. Навч. посібн. для студентів вищих навч. закладів, спец-ть «Дошкільне виховання». - К.: Вид. Дім «Слово», 2004. - Розділ 8.
13. Шевчук А.С. Прилучаємо дітей до музичної скарбниці //Дитина: Метод, рек. до програми виховання і навчання дітей від 3 до 7 років. - 2-ге вид., доопр., доповнК.: Богдана, 2004.-С. 167-184.
14. Шевчук А.С. Розвиток дошкільнят у музично-руховій діяльності: Навч.-метод. посіб. - К.: Вид. дім „Пк": Вид. Л.Галіцина, 2006. - 12 с.

Internet – ресурси

1. <http://www.musicfancy.net/uk/music-theory-ua>
2. <http://www.music-theory.ru/>
3. <http://www.7not.ru/theory/>
4. <http://www.lafamire.ru>
5. http://virartech.ru/flash-apps/musical_timbres/index.php
6. http://froland.ru/lyceum/muslit/man3_3_9.htm